

Årsrapport for

SAMSKAP

1.	Innledning	3
2.	Utfordringer, mål og resultat	3
2.1	Utfordringer	3
2.2	Overordnede mål for nyskapings- og utviklingsarbeidet	3
2.3	Resultat og erfaringer	4
2.3.1	Resultat	4
2.3.2	Programstatusvurderingen	4
2.3.3	Erfaring og læring	4
3.	Innsatsområdene – status og utfordringer	4
3.1	Utviklingsmuligheter næringsliv	4
3.2	Andøy som verdiskaper – satsing på primærnæringer og havbruk.	5
3.2.1	Mål	5
3.2.2	Resultat	5
3.2.3	Strategier og prosjektportefølje	5
3.3	Andøy som opplevelsesdestinasjon – satsing på bærekraftig reiseliv og opplevelsesnæringer	5
3.3.1	Mål	5
3.3.2	Resultat	6
3.3.3	Strategier og prosjektportefølje	6
3.4	Andøy som arena for fremtidsrettet teknologi – satsing på romteknologi og kompetanse. 6	
3.4.1	Mål	6
3.4.2	Resultat	6
3.4.3	Strategier og prosjektportefølje	6
3.5	Andøy som attraktivt bosted for unge – satsing på kultur, utdanning og bostedskvalitet . 7	
3.5.1	Mål	7
3.5.2	Resultat	7
3.5.3	Strategier og prosjektportefølje	7
3.6	Andøy som et attraktivt etableringssted – satsing på infrastruktur og næringsvennlig kommune.....	7
3.6.1	Mål	7
3.6.2	Resultat	8
3.6.3	Strategier og prosjektportefølje	8
4.	Organisering og drift	8
4.1	Organisasjonsform og eierskap	8
4.2	Omstillings-/utviklingsstyret	9
4.3	Samarbeidsrelasjoner	9
4.4	Administrasjon og drift	9
5.	Finansiering	10

1. Innledning

Stortinget vedtok 15.11.16 nedleggelse av Andøya flystasjon. Med bakgrunn i dette har Andøy kommune fått status som omstillingskommune, og det er bevilget midler fra Staten, Nordland Fylkeskommune og Andøy Kommune til et omstillingsprogram som skal gå over 6 år fra 2017 til 2023. SAMSKAP som er navnet på programmet er utarbeidet av ungdomsrådet i kommunen.

Basert på gjennomført strategisk utviklingsanalyse er det utarbeidet omstillingsplan for perioden 2017-2023, hvor hovedmålsetninger, innsatsområder og strategier for arbeidet er definert. Denne i tillegg til handlingsplan for perioden 2017-18 er vedtatt av kommunestyret i Andøy.

Det forventes et direkte og indirekte tap av arbeidsplasser på rundt 20% når flystasjonen legges ned i 2023. Det er dramatisk både for de som blir direkte berørt og for samfunnet for øvrig. I denne situasjonen er informasjonsbehovet stort, og styret skal ha en strategi på kommunikasjonen i prosjektet. Omstillingen berører mange parter og krever samhandling mellom mange aktører for å lykkes. Det er derfor viktig å nå bredt ut og skape forståelse og engasjement for omstillingsarbeidet. Kommunikasjon med interne og eksterne målgrupper i SAMSKAP er en kritisk suksessfaktor for å oppnå involvering og eierskap i lokalsamfunnet.

2. utfordringer, mål og resultat

2.1 utfordringer

Andøy kommune fikk status som omstillingskommune våren 2017. Organisasjonen med styre og administrasjon ble etablert høsten 2017, og den første tiden har i stor grad gått med til å etablere retningslinjer, rutiner og arbeidsmetoder for organisasjonen. Det har derfor vært en utfordring å følge opp det umiddelbare engasjementet hos næringslivet og samfunnet for øvrig, og de forventingene partene har til omstillingsprogrammet. Kommunikasjon er et stort arbeidsfelt som så langt ikke har blitt godt nok ivaretatt, og det er derfor inngått et engasjement av en egen kommunikasjonsmedarbeider.

2.2 Overordnede mål for nyskappings- og utviklingsarbeidet

«Det er vedtatt et hovedmål om at omstillingsarbeidet i perioden 2018-2023 skal bidra til en økning på 350 sysselsatte i Andøy kommune, samt bidra til en positiv befolkningsutvikling over tid.»

Generelle mål:

- Omstillingsprogrammet skal bidra til en positiv befolkningsutvikling over tid.
- Vekst i andelen unge mellom 16 og 35 år.

Konkrete mål:

- 350 nye arbeidsplasser i hele perioden (brutto sysselsatte, helårsarbeidsplasser) ▪ 10 nyetableringer pr år, totalt 60 nye bedrifter.
- Økt konkurransekraft i form av økt omsetning og lønnsomhet i lokalt næringsliv

2.3 Resultat og erfaringer

Omstillingsprogrammet Samskap ble startet opp i 2017, og arbeidet har i hovedsak bestått i å etablere organisasjon med valg av styre, ansettelse av medarbeidere og legge retning for programmet gjennom utarbeidelse av omstillingsplan og handlingsplan.

Samskap har opplevd en stor interesse og pågang av prosjekter i oppstartsfasen, og de første søknadene om prosjektmidler ble behandlet i styremøter 16.10 og 4.12 2017. Totalt 10 prosjekter fikk innvilget tilsagn om tilskudd på til sammen kr. 3.667.310,-. Prosjektene fordeler seg på flere av innsatsområdene, og per dags dato er det innvilget tilskudd til prosjekter innenfor samtlige innsatsområder. Ingen prosjekter var ferdig gjennomført i 2017, og det er derfor ingen målbare resultater i perioden.

2.3.1 Resultat

Totalt 10 prosjekter fikk innvilget tilsagn om tilskudd på til sammen kr. 3.667.310,-. Prosjektene fordeler seg på flere av innsatsområdene, og per dags dato er det innvilget tilskudd til prosjekter innenfor samtlige innsatsområder. Ingen prosjekter var ferdig gjennomført i 2017, og det er derfor ingen målbare resultater i perioden.

2.3.2 Programstatusvurderingen

2017 har vært oppstartsår for omstillingsprogrammet, og første handlingsplan gjelder for 2017 og 18. Første programstatusvurdering skal gjennomføres høsten 2018.

2.3.3 Erfaring og læring

Den første perioden av omstillingsprogrammet har gitt viktige erfaringer rundt praktiseringen av omstillings- og handlingsplan, og viktigheten av forankringsprosess og evaluering/justering. Vedtatte mål og tiltak er ambisiøse, og da spesielt første handlingsplanperiode hvor det totalt skal etableres 30 nye arbeidsplasser innen 2018. Omstillings- og handlingsplan vil måtte evalueres og justeres i forhold til mål og omfang for å ha et best mulig styringsverktøy. Det vil være avgjørende å fokusere på prosjekter som bidrar til å realisere nye arbeidsplasser, samtidig som det eksisterende næringslivet skal støttes opp under.

Samskap forvalter omstillingsmidlene på grunnlag av regelverk for bruk av offentlige midler/statsstøtte, og erfaringene rundt dette er at det er komplekst og utfordrende i forhold til å finne de beste løsningene for Andøysamfunnet.

3. Innsatsområdene – status og utfordringer

3.1 Utviklingsmuligheter næringsliv

Det fremkommer at de største mulighetene for realisering av vekst i kommunen er:

- Beliggenhet og naturgitte ressurser som gir et betydelig potensial for videre utvikling av opplevelser, fiskeri, mat og havbruk. Et viktig fortrinn er nærhet mellom havn og storflyplass.
- Et unikt nasjonalt kompetansemiljø innen romteknologi.
- Menneskene, med kompetanse, samhold og engasjement.

Det fremkommer at de største utfordringene for vekst i kommunen synes å være:

- Befolkningsutviklingen generelt, med færre unge og en aldrende befolkning.
- Fiskekvoter som selges ut av kommunen, og høy etableringskostnad for unge som vil inn i både fiskeri og landbruk. Tilgang på lokal risikokapital.
- Mangel på høyere utdanningstilbud og lærlingeplasser, og overføring av realkompetanse. ▪ Kompetanse, planverk, støtte og veiledning i kommunal administrasjon

3.2 Andøy som verdiskaper – satsing på primærnæringer og havbruk.

3.2.1 Mål

«Å forsterke Andøy sin posisjon som en av de sterkeste fiskerikommunene i Nordland, med en lønnsom og fremtidsrettet primærnæring.»

Resultatmål 2018:

Innen innsatsområdet «Primærnæringer og havbruk» skal det i løpet av 2018 etableres 5 nye arbeidsplasser. Totalt for innsatsområdet skal det frem til 2023 etableres 50 nye arbeidsplasser

3.2.2 Resultat

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 4 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 744.500,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid.

3.2.3 Strategier og prosjektportefølje

Strategier for perioden 2017-18:

A: Legge til rette for levering av mer hvitfisk i Andøy.

B: Arbeide for å beholde/øke kvoter i kommunen.

C: Økt fokus på kvalitet og bærekraft i råvarebehandling for å oppnå økt verdiskaping.

D: Utvikle foredlingsindustri og nisjeprodukter basert på marine råstoffer.

E: Utrede og utvikle oppdrettsmuligheter for rødfisk og andre/nye marine arter. F: Utrede og legge til rette for direkte flyeksport av fisk/fiskeprodukter fra Andenes.

G: Stimulere til klyngesamarbeid og kompetanseoverføring.

H: Legge til rette for rekruttering av flere unge til primærnæring og havbruk, samt «framsnakking» av næringene.

I: Bidra til økt verdiskaping innenfor landbruk, samarbeid i og mellom næringer, samt generasjonsskifte som sikrer et fremtidsrettet landbruk i kommunen.

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 4 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 744.500,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid. Prosjektene forventes å gi totalt 26 nye arbeidsplasser i Andøy.

3.3 Andøy som opplevelsesdestinasjon – satsing på bærekraftig reiseliv og opplevelsesnæringer

3.3.1 Mål

Effekt mål: «Å utvikle Andøy til en attraktiv helårs reiselivsdestinasjon.»

Resultatmål 2018:

Innen innsatsområdet «Reiseliv og opplevelser» skal det i løpet av 2018 etableres 10 nye arbeidsplasser. Totalt for innsatsområdet skal det frem til 2023 etableres 100 nye arbeidsplasser.

3.3.2 Resultat

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 4 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 2.193.250,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid.

3.3.3 Strategier og prosjektportefølje

Strategier for perioden 2017-18:

A: Utvikle en reiselivsstrategi for Andøy kommune som opplevelsesdestinasjon.

B: Utvikle attraktive og fremtidsrettede opplevelsespakker (pakketering). C: Stimulere til nettverk og samarbeid mellom lokale bedrifter, og opplevelser i skjæringspunktet reiseliv og unike opplevelser.

D: Stimulere til nyetablering med tilvekst av komplementære tilbud som markedet etterspør. E: Styrke Andøy Reiseliv SA og deres arbeid med bl.a. felles markedskommunikasjon og kompetanseutvikling i næringen, samt samarbeid med Vesterålen Reiseliv.

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 4 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 2.193.250,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid. Prosjektene forventes å gi totalt 26 nye arbeidsplasser i Andøy.

3.4 Andøy som arena for fremtidsrettet teknologi – satsing på romteknologi og kompetanse

3.4.1 Mål

Effekt mål: «Å posisjonere Andøy som nasjonalt senter for romteknologi og forskning.»

Resultatmål 2018:

Innen innsatsområdet «Teknologi og kompetanse» skal det i løpet av 2018 etableres 15 nye arbeidsplasser. Totalt for innsatsområdet skal det frem til 2023 etableres 200 nye.

3.4.2 Resultat

Prosjekter – det er ikke gitt tilsagn til noen prosjekter innenfor dette innsatsområdet i 2017, men det foreligger søknader til behandling.

3.4.3 Strategier og prosjektportefølje

Strategier for perioden 2017-18:

A: Understøtte utvikling og knoppskyting av Andøy Space Center med underliggende selskaper, Andøya Test Center og NAROM.

B: Styrke Andøy videregående skole sine nasjonale tilbud innenfor teknologi.

C: Utrede mulig lokalisering av forskningsmiljø og høyere studier i Andøy

D: Styrke utvikling av kompetansebedrifter som viktige underleverandører til romteknologi og andre fokusnæringer.

E: Understøtte arbeidet med utvikling og etablering av senter for droneteknologi.

Prosjekter – det er ikke gitt tilsagn til noen prosjekter innenfor dette innsatsområdet i 2017, men det foreligger søknader til behandling.

3.5 Andøy som attraktivt bosted for unge – satsing på kultur, utdanning og bostedskvalitet

3.5.1 Mål

Effekt mål: «At unge bosetter seg i Andøy, og at de opplever å ha gode utviklingsmuligheter lokalt.»

Resultat mål: «Vekst i andel unge mellom 16-35 år i perioden 2018 - 2023.»

3.5.2 Resultat

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 2 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 699.560,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid.

3.5.3 Strategier og prosjektportefølje

Strategier for perioden 2017-18:

A: Øke tilretteleggingen for et bredt og åpent kulturtilbud for unge

B: Styrke lærlingebedriftsordninger for å unngå at de unge må reise bort under utdanning lokalt

C: Styrke samarbeidet med elevbedriftsordningen i grunnskole og ungt entreprenørskap i videregående skole

D: Arbeide for å utvikle lokale utdanningstilbud, både i fagopplæring, videregående og høyskole

E: Arbeide for gode og attraktive botilbud, både på leie- og eie markedet

F: Styrke omdømme som bokommune, spisset mot unge og småbarnsfamilier

Prosjekter – Det er gitt tilsagn til 2 prosjekter i 2017 på totalt inntil kr. 699.560,-. Prosjektene skal gjennomføres i 2018 og resultatene vil foreligge i ettertid.

3.6 Andøy som et attraktivt etableringssted – satsing på infrastruktur og næringsvennlig kommune

3.6.1 Mål

Effekt mål: «At Andøy kommune fremstår som en av de mest attraktive steder for etablering av arbeidsplasser inn områder hvor kommunen har spesielle fortrinn.»

Resultat mål: «Moderne havnefasiliteter og sivil utnyttelse av infrastruktur på flyplassen er realisert, og Andøy Kommune oppfattes som en god samarbeidspartner og næringsvennlig kommune innen 2023.»

3.6.2 Resultat

Prosjekter – det er ikke gitt tilsagn til noen prosjekter innenfor dette innsatsområdet i 2017, men det foreligger søknader til behandling.

3.6.3 Strategier og prosjektportefølje

Strategier for perioden 2017-18:

A: Masterplan og tilrettelegging for (steds)utvikling av Andenes Nye Havn og nærliggende område.

B: Tilrettelegging for utvikling av andre viktige kaier/havner i kommunen for å sikre fiskeleveranser og transport av gods over kai.

C: Planer for tilfredsstillende bredbånd og mobildekning i hele kommunen.

D: Arbeide for positiv avklaring og plan for sivil og næringsmessig bruk av Andøya Lufthavn med rullebane og annen infrastruktur etter flytting av Andøya Flystasjon.

E: Markedsføring av Andøy som etableringssted for privat og offentlig virksomhet utenfra.

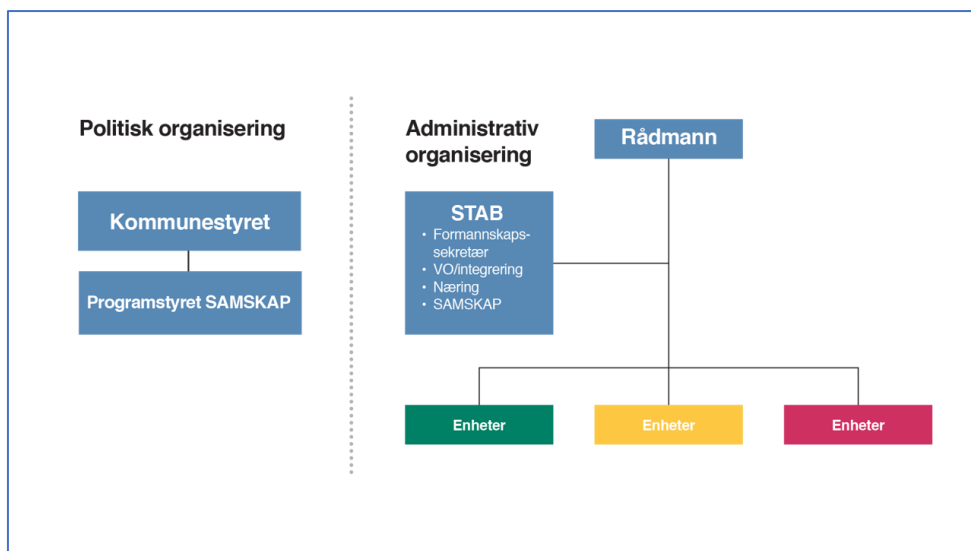
F: Videreutvikle Andøy kommune som en kompetent og profesjonell utviklingspartner for næringslivet.

Prosjekter – det er ikke gitt tilsagn til noen prosjekter innenfor dette innsatsområdet i 2017, men det foreligger søknader til behandling.

4. Organisering og drift

4.1 Organisasjonsform og eierskap

SAMSKAP er eid av Andøy Kommune, og organisert i rådmannens stab under næringsavdelingen.

4.2 Omstillings-/utviklingsstyret

Styret i Samskap består av følgende personer valgt inn fra næringslivet og politisk nivå:

Odd Roger Enoksen, leder	(Andøya Space Center)
Jonni Solsvik, nestleder	(Ordfører)
Sveinung Ellingsen	(Opposisjonspolitiker)
Lisbeth Berg-Hansen	(Næringsliv)
Daniele Zanoni	(Næringsliv)
Nikoline Spjelkavik	(Næringsliv)
Thomas Wold	(Næringsliv)
Wanja Bordewich	(Næringsliv)
Line Tollefsen	(Fagforbund/LO)

Det ble i 2017 gjennomført 3 styremøter, og behandlet 26 saker. Av disse var det 10 saker hvor søknad om prosjektmidler ble behandlet av styret.

4.3 Samarbeidsrelasjoner

Samskap har tett samarbeid med Nordland Fylkeskommune og Innovasjon Norge. I tillegg har administrasjonen knyttet kontakt med andre omstillingskommuner og utvekslet nyttige erfaringer. Blant annet Meløy og Lierne som også er store og omfattende omstillingsprogrammer.

4.4 Administrasjon og drift

Administrasjonen i Samskap består av følgende ansatte:

Programleder	Brita Erlandsen
Rådgiver	Egil Sakariassen
Konsulent	Tone Enoksen

Det leies i tillegg inn prosjektmedarbeidere i enkeltprosjekter hvor det er nødvendig.

Omstillingsarbeidet ble påbegynt våren 2017, men oppgavene besto da i hovedsak av gjennomføring av møter med næringsliv og kommune, utarbeiding av analyser og planverk. Administrasjonen ble først etablert i løpet av høsten 2017, og arbeidet da videre med omstillings- og handlingsplan for godkjenning av kommunestyret i november 2017. Etablering av rutiner og arbeidsform har vært en viktig prosess, og vil fortsatt være gjenstand for evaluering og forbedring.

Administrasjonens tidsbruk dokumenteres ved å føre timeforbruk på de enkelte innsatsområder og prosjekter i de tilfeller hvor omstillingsorganisasjonen selv gjennomfører prosjekter.

5. Finansiering

Omstillingsarbeidet er finansiert, f.eks gjennom følgende tabell:

Finansieringskilde	2017	2018	2019	2020	2021	2022/23	Sum
Staten	35000000						95000000
Fylkeskommunen							15000000
Kommunen							15000000
Annet (renter, mv)							
SUM TILSKUDD	35000000						125000000

Midlene er benyttet slik (avrundet)

Kostnadstype	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Administrasjon	3080000						3080000
Styre	106000						106000
Primærnæring/havbruk	0						0
Reiseliv	845000						845000
Teknologi/kompetanse	0						0
Attraktivt bosted	0						0
Attraktivt etableringssted	0						0
Fellestiltak på tvers	130000						130000
SUM KOSTNADER	4161000						4161000
Mer/mindre forbruk	-30839000						-120839000